

Frivilligt arbejde som et springbræt til Integration - et kompetenceafklaringsredskab

Manual

Introduktion

Kompetenceafklaringsredskabet er skabt og produceret i løbet af 2013-2015 som et samarbejdsprojekt mellem tre partnere: Helsinki Universitet, Center for Continuing Education (Finland), Frivilligcentret De Frivilliges Hus i Aalborg (Danmark) og Immigration and Migration Foundation Our People (Estland). Projektet er sponsoreret af Nordplus Adult. Vi har i fællesskab udviklet, afprøvet og videreudviklet redskabet, der nu er tilgængelig på engelsk, finsk, estisk, dansk og russisk.

Grundlaget for hele projektet har været at fremhæve betydningen af frivilligt arbejde, idet deltagelse i sociale aktiviteter og frivilligt arbejde giver flygtninge og indvandrere en stor mulighed for at lære kulturen at kende, at sætte sig ind i de sociale koder, komme i kontakt med mennesker, lære nye færdigheder og kompetencer og også vise og dokumentere færdigheder, man allerede har. Det kan være, at man faktisk er god til at kommunikere, selvom man endnu ikke taler så meget dansk, det kan være at man er god til at overskue store arbejdsopgaver der involverer mange mennesker, eller det kan være at man er godt til at planlægge, løse problemer, eller få nye idéer - gode kompetencer som det kan være godt at få prøvet af og få sat ord på.

Hvem er kompetenceafklaringsredskabet til

Redskabet er specielt rettet mod de indvandrergrupper, der er mest udfordrede i forhold til arbejdsmarkedet, og som også vil have brug for hjælp til at udfylde i kompetenceskemaet. En gennemgang af skemaet sammen med en rådgiver er en læreproces i sig selv og fungerer som et værktøj til selvrefleksion og dokumentation af sine aktiviteter. I processen med at deltage i frivilligt arbejde bliver integration på arbejdsmarkedet eller i uddannelsen lettere, når man lærer, ikke kun sprog og kultur, men også de færdigheder og kompetencer, som er nødvendige i samfundet og arbejdslivet. Kompetenceafklaringsredskabet understøtter deltagelse i frivilligt arbejde, som er en vej til at blive en del af samfundet, ligesom den synliggør den livslange læringsproces.

Med skemaet kan flygtninge og indvandrere dokumentere viden, kompetencer og færdigheder, som er lært og brugt i forbindelse med frivilligt arbejde. Den kan også bruges til jobsøgning, eller når der søges ind på et studie, eller mens man deltager i forskellige aktiviteter og arbejdsopgaver. Det kan også bruges som en referenceramme, når man evaluerer praktisk uddannelse eller praktik. Det kan være en meget brugbar måde at dokumentere og synliggøre sine kompetencer, især for dem der ikke har nogen erhvervs erfaring eller uddannelse. Desuden er den et nyttigt

redskab i de forskellige integrationsforløb, flygtninge og immigranter gennemgår, da planlægningen af ens personlige vej til arbejdslivet ofte udgør en del af disse kurser/forløb. Selvom kompetenceafklaringsredskabet har indvandrere som målgruppe, kan det også bruges af mange andre grupper eller enkeltpersoner, som har svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet eller deltage i sociale arbejdsfællesskaber. Det er en særlig udfordring, hvis man ikke har en uddannelse, er psykisk sårbar, har været langtidssygemeldt osv., og her kan redskabet være med til at tydeliggøre alt det, man IKKE mangler, alt det man godt kan og de fremskridt man måtte have gjort.

Hvordan man bruger kompetenceafklaringsredskabet

Det anbefales at selvevalueringen udfyldes individuelt eller sammen med nogen, afhængigt af ens sproglige færdigheder. Det kan gøres med en lærer eller med en frivillig medarbejder eller kontaktperson. Det anbefales at man først udfylder del 3. 'Kompetencer' og efterfølgende skriver det ind i skemaet i del 1. Del 3 kan også bruges 'jobspecifikt' som en evaluering af, hvad man har lært i forbindelse med deltagelse i et bestemt stykke frivilligt arbejde i en periode. Under alle omstændigheder er skemaet en enkel måde at synliggøre og konkretisere kompetencer, færdigheder og læring/udvikling.

Færdigheder og kompetencer er opdelt i emner og udsagn (for eksempel: Jeg kan argumentere for mine synspunkter i grupper), hvortil man svarer ved at vælge ét nummer på skalaen fra 1 til 4 (1 i mindre grad, 2 i almindelighed, 3 i højere grad, 4 til en høj grad). I boksen ved siden af kan man skrive et eksempel på, hvordan, hvor og hvornår man har anvendt denne færdighed.

Hvis færdigheden eller kompetencen ikke er relevant, vælges muligheden *Ikke relevant*. F.eks. ved udsagnet der lyder *Jeg kan skrive en besked*, og hvis man ikke har haft brug for sine skrivefærdigheder i sit frivillige arbejde, så er svaret *Ikke relevant*.

Bemærk, at tallene ikke refererer til nogen form for scoring, dvs. det gælder ikke om at score højt. Tallene er der for at vise, hvilket niveau man ligger på og evt. vise en gradvis udvikling fra begynderfærdigheder til mere sikker brug af færdigheder. Det er også værd at nævne, at en rådgiver eller en lærer kan bruge kompetenceafklaringsredskabet til at skabe en læringsituation ved at forklare og præcisere ordforråd, begreber og udtryk/terminologi. Dette kan være nødvendigt, hvis de sproglige færdigheder er på begynderniveau.

På samme måde kan redskabet bruges til at lære om, hvilke kompetencer, der er vigtige på en dansk arbejdsplads og hvorfor, og hvad de indebærer. F.eks. hvad vil det sige at kunne arbejde selvstændigt, hvad indebærer det, og hvorfor kan det være vigtigt i en dansk sammenhæng?

Da projektet blev planlagt og startet op, kunne vi ikke vide, hvor rettidigt og nyttigt dette værktøj ville være i den nuværende situation, hvor antallet af flygtninge og indvandrere vokser meget hurtigt. Vores oprigtige håb er, at kompetenceafklaringsredskabet kan være en måde at åbne dørene i retning af at deltage i arbejds- og samfundslivet.

KOMPETENCER OPNÅET GENNEM DELTAGELSE I FRIVILLIGT ARBEJDE for flygtninge/indvandrere

Navn på den frivillige:

1. Frivilligt arbejde

Dato og varighed	Foreningens navn	Aktiviteter	Opnåede færdigheder og kompetencer

2. Yderligere kurser og opkvalificering

Dato	Titel på kursus/opkvalificering	Opnåede færdigheder og kompetencer

Navn på forening:

3. Kompetencer

Kompetencer	Niveau <i>1 i mindre grad 2 i almindelighed 3 i større grad 4 i meget høj grad</i>	Eksempel på en opgave jeg har udført
1. Kommunikation <i>Spørgsmål du kan overveje:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg er ikke tilbageholdende med at tage kontakt til andre mennesker</i> • <i>Folk forstår mig, når jeg kommunikerer med dem</i> • <i>Jeg argumenterer for mine synspunkter i store forsamlinger</i> • <i>Jeg lytter til andre mennesker</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	
2. Skrivning <i>Spørgsmål du kan overveje:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg kan skrive en besked</i> • <i>Jeg kan tage notater</i> • <i>Jeg føler mig parat til at skrive på dansk</i> • <i>Jeg har det fint med at andre læser det, jeg skriver</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	
3. Organisering <i>Spørgsmål du kan overveje:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg organiserer og gennemfører møder/aktiviteter</i> • <i>Jeg arbejder med andre foreninger/organisationer</i> • <i>Jeg får andre til at involvere og engagere sig i aktiviteter</i> • <i>Jeg har flere aktiviteter i gang på samme tid</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	

<p>4. Computerfærdigheder <i>Spørgsmål du kan overveje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg føler mig tryk ved at bruge en computer</i> • <i>Jeg bruger tekstbehandlings-programmer</i> • <i>Jeg bruger internettet til at søge efter informationer</i> • <i>Jeg bruger internettet til at kommunikere (e-mails, sociale medier, forums)</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	
<p>5. Brug af dansk sprog <i>Spørgsmål du kan overveje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg kan forstå instruktioner og forklaringer, som jeg får</i> • <i>Jeg kan gennemføre en samtale med andre</i> • <i>Jeg kan læse og forstå meningen i foreningens folder/informationsmaterialer</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	
<p>6. Andre sprog <i>Jeg kan kommunikere på et andet sprog end dansk (nævn sprog):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • _____ • _____ • _____ 	☐ Dårligt ☐ Tilfredsstillende ☐ Godt ☐ Fremragende	
<p>7. Problemløsning <i>Spørgsmål du kan overveje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg spiller en aktiv rolle i løsningen af konflikter</i> • <i>Jeg snakker med andre om løsningen på et problem</i> • <i>Jeg er ikke bange for at se et problem i øjnene</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	
<p>8. Beslutningstagning <i>Spørgsmål du kan overveje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg søger information og snakker med andre inden, jeg træffer en beslutning</i> • <i>Jeg er ikke bange for at tage ansvar for en beslutning</i> • <i>Jeg kan reagere hurtigt på en ændret situation</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	

<p>9. Samarbejde/teamwork <i>Spørgsmål du kan overveje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg kan lide at arbejde sammen med andre</i> • <i>Jeg kan arbejde sammen med mennesker som jeg ikke har det godt med</i> • <i>Jeg tager ansvar så fælles opgaver bliver løst</i> • <i>Jeg kan indgå kompromisser på/i mit arbejde</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	
<p>10. Ansvarlighed <i>Spørgsmål du kan overveje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Andre mennesker kan regne med mig</i> • <i>Hvis jeg påtager mig en opgave, så gennemfører jeg den</i> • <i>Jeg kommer til tiden</i> • <i>Jeg overholder deadlines</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	
<p>11. Evne til at give og modtage feedback <i>Spørgsmål du kan overveje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg kan vurdere andre menneskers arbejde</i> • <i>Jeg kan give feedback på en konstruktiv måde</i> • <i>Jeg kan modtage konstruktiv kritik</i> • <i>Jeg accepterer andre menneskers mening</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	
<p>12. Selvedelse <i>Spørgsmål du kan overveje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg kender mine egne styrker og svagheder</i> • <i>Jeg planlægger selv hvordan og hvornår jeg arbejder for at nå mine mål</i> • <i>Jeg er parat til at yde en ekstra indsats for at nå mine mål</i> • <i>Jeg kan motivere mig selv</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	
<p>13. Kreativitet og innovation <i>Spørgsmål du kan overveje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg får ideer til nye ting vi kan afprøve</i> • <i>Jeg udvikler selv nye aktiviteter/metoder</i> • <i>Jeg er åben overfor andres ideer</i> • <i>Jeg omsætter en god ide til noget vi kan bruge i praksis</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	

<p>14. Interkulturelle kompetencer <i>Spørgsmål du kan overveje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg er opmærksom på, hvad der er karakteristisk for min egen kultur og dens forskelle og ligheder i forhold til andre kulturer</i> • <i>Jeg kan lide at omgås mennesker fra andre lande og kulturer</i> • <i>Jeg er engageret i at få mennesker med forskellig baggrund til at fungere sammen</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	
<p>15. Læring <i>Spørgsmål du kan overveje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg har lyst til at lære nyt</i> • <i>Jeg er opmærksom på det jeg lærer i det frivillige arbejde</i> • <i>Jeg bruger det jeg lærer, f.eks. på kurser, i det frivillige arbejde</i> • <i>Jeg er åben for at lære på nye måder</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	
<p>16. Forening <i>Spørgsmål du kan overveje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Jeg forstår hvordan foreningen er bygget op og fungerer</i> • <i>Jeg ved hvordan jeg kan skaffe viden der er vigtig for at foreningen kan fungere</i> • <i>Jeg får andre til at forstå foreningens formål og måde at arbejde på</i> 	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	
<p>17. Andre færdigheder, hvilke? <i>f.eks.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Håndværk/håndarbejde, regnskab, fundraising</i> <p>Andet: _____</p> <p>Andet: _____</p>	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ ikke relevant	